

άνήσκιος ἐπίθ. Πελοπν. (Λακων.) —Λεξ. Κομ. Δεέκ
ἀνήσκους Μακεδ. (Καταφύγ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ οὐσ. ἡ σκιά.

1) Ὁ μὴ ἔχων σκιάν, ἄσκιος, ἐπὶ τόπου Μακεδ. (Καταφύγ.) —Λεξ. Κομ. Δεέκ 2) Μεταφ. ὁ ἐστερημένος ἐπιβολῆς Πελοπν. (Λακων.)

Πβ. ἀ νήσκιος.

άνήσκιωτος ἐπίθ. Πελοπν. (Άρκαδ.) κ. ἀ. —Λεξ. Γαζ. (λ. ἀσκίαστος) Πρω. ἀνήσκιωτος Θράκ. (Σηλυβρ.) Πελοπν. (Καλάβρυτ. Λακων. Σουδεν. κ. ἀ.) —ΑΠαπαδιαιτ. Φόνισσ. 6 —Λεξ. Αἰν. Πρω. ἀνήσκιουτος Ἡπ. Θεσσ. (Αιβάν.) Θράκ. (Άδριανούπ. κ. ἀ.) Μακεδ. Στερελλ. (Αίτωλ.) ἀνήσκιουτος Ἡπ. (Ζαγόρ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. ἡ σκιά τούς.

1) Ὁ μὴ ἔχων σκιάν, ὁ διαρκῶς ὑπὸ τῶν ἀκτίνων τοῦ ἥλιου προσβαλλόμενος, ἄσκιος, ἐπὶ τόπου Θράκη. (Άδριανούπ. κ. ἀ.) Μακεδ. Στερελλ. (Αίτωλ.) —Λεξ. Γαζ. Πρω. : Οὖλον τὸν καλουκάριον κῆπους -ου-μ' εἰνι ἀνήσκιουτος Αίτωλ. 2) Ὁ μὴ παθὼν καθ' ὑπνους ἐφιάλτην Μακεδ.

3) Ὁ ἐστερημένος χάριτος σωματικῆς, ἔξωτερικοῦ παραστήματος Ἡπ. (Ζαγόρ. κ. ἀ.) Θεσσ. (Αιβάν.) Θράκ. (Άδριανούπ. Σηλυβρ.) Πελοπν. (Σουδεν. κ. ἀ.) Στερελλ. (Αίτωλ.) κ. ἀ. —ΑΠαπαδιαιτ. ἐνθ' ἀν. —Λεξ. Αἰν. Πρω. : Τι ἀνήσκιουτος ἀνθρουπος εἰν' αὐτός! Αίτωλ. Πῆρι νῦν ἀνήσκιουτ' γ' ναῖκα αὐτόθ. 4) Ὁ ἐστερημένος ἐπιβολῆς, ὁ μὴ ἐμπνέων σεβασμόν, ὑπόληψιν, ἄσημος Πελοπν. (Καλάβρυτ. Λακων.)

Πβ. ἀνήσκιος.

άνήστευτος ἐπίθ. Λεξ. Ἐλευθερούδ. Πρω. Δημητρ. ἀνήστιφτος Ἡπ. (Ζαγόρ.) ἀνέστευτος Πόντ. (Τραπ. Χαλδ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *νηστευτὸς < νηστεύω.

‘Ο μὴ νηστεύσας ἐνθ’ ἀν.: Μιτάλαβα ἀνήστιφτος φέτος Ζαγόρ. Ἀνέστευτος ἐκοινώντσεν Τραπ.

άνησυχα ἐπίρρο. κοιν.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀ νήσυχος.

Μετ’ ἀνησυχίας: Τὸ παιδί κοιμᾶται ἀνήσυχα κοιν. || Ἀσμ.

Καὶ σταυροπόδι κάθουσαι 'ς τὰ πράσινα μεδέρια
καὶ κοβολόγι τριβόδας ἀνήσυχα 'ς τὰ χέρια

Κρήτ.

άνησυχάς θήρ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀ νήσυχος.

Προξενῶ εἰς τινα ἀνησυχίαν: Ἡ πόρια μᾶς ἀνησυχάζει. Συνών. ἀνησυχῶ.

άνησύχαστος ἐπίθ. Μεγίστ. ἀνησύχαστος Θράκ. (Αἰν.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *ἡ συχάστος < ἡ συχάζω.

‘Ο μὴ ἡσυχάζων, ἀτακτος, ταραχοποιός. Πβ. ἀνησυχος.

άνησυχία ἡ, λόγ. κοιν. ἀνεσυχία Χίος (Νένητ.)

Τὸ μεσον. οὐσ. ἀνησυχία.

1) Ταραχή, θόρυβος λόγ. κοιν.: Ἀνησυχία μεγάλη κάμπουν αὐτὰ τὰ παιδιά. 2) Κίνησις στασιαστική λόγ. σύνηθ.: Ἀνησυχία 'ς τὸ δεῖνα μέρος. Ἀνησυχίες πάλι 'ς τὸ σιρατό. 2) Στενοχωρία σωματική λόγ. κοιν.: Χτές τὸ βράδυ ὁ ἀρρωστος εἶχε μεγάλη ἀνησυχία. 3) Ψυχική ταραχή, ἀδημονία, λόγ. κοιν.: Ἐμαθα πᾶς ἔγινε σεισμός 'ς τὸ χωριό μου κ' ἔχω μεγάλη ἀνησυχία γιὰ τοὺς δικούς μου. ‘Αντίθ. ἡ συχία.

άνησυχος ἐπίθ. λόγ. κοιν. καὶ Πόντ. (Οἰν.) ἀνησυχος Τσακων.

Τὸ μεσον. ἐπίθ. ἀ νήσυχος.

1) Ὁ μὴ μένων ἡσυχος, ὁ διαρκῶς κινούμενος, λέγων ἡ πράττων τι λόγ. κοιν. καὶ Πόντ. (Οἰν.) Τσακων.: Κορίτοι - παιδὶ ἀνήσυχο. Τί ἀνήσυχος ποῦ εἴσαι! λόγ. κοιν. || Φρ. Μάτια ἀνήσυχα (βλέμματα δηλοῦντα διὰ τῶν κινήσεων καὶ τῆς ἐκφράσεως καθόλου ἀνησυχίαν) σύνηθ. 2) Ὁ ἔχων σωματικὴν ἀγωνίαν λόγ. κοιν.: Χτές τὸ βράδυ ὁ ἀρρωστος ἡταν ἀνήσυχος. 3) Ὁ εύρισκόμενος ἐν ταραχῇ ψυχικῇ, ὁ ἀδημονῶν λόγ. κοιν. καὶ Πόντ. (Οἰν.) Τσακων.: Λὲν πῆρα γράμμα ἀπὸ τὸ γέρ μου κ' εἴμαι ἀνήσυχος λόγ. κοιν. ‘Αντίθ. ἡ συχία. Πβ. ἀ νησυχία.

άνησυχῷ λόγ. κοιν. ἀνεσυχῷ Πελοπν. (Καλάβρυτ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀ νήσυχος.

Μετβ. προκαλῶ ταραχήν, ταράττω τὴν ἡσυχίαν, γεννῶ ἀνησυχίαν λόγ. κοιν.: Αὐτὸς τὸ παιδὶ κάθε λίγο μᾶς ἀνησυχεῖ. Ἡ ἀρρώστια του μᾶς ἀνησυχεῖ λόγ. κοιν. Συνών. ἀνησυχάζω. Καὶ ἀμβτ. εύρισκομαι ἐν ψυχικῇ ταραχῇ λόγ. κοιν.: Ἐχω καιρὸν νὰ πάρω γράμμα κι ἀνησυχῶ.

άνηφορα ἐπίρρο. Κύπρ. —Λεξ. Δεέκ ἀνέφορα Πόντ. (Τραπ. Χαλδ.) ἀνέφαρα Πόντ, (Οφ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀ νήφορος.

Πρὸς τὴν ἀνωφέρειαν, ἀνωφερικῶς ἐνθ' ἀν.: Ἐδῆβεν ἀνέφορα Τραπ. Νὰ πάμε ἀνέφαρα Οφ. || Ἀσμ.

Νὰ πάω τοῦ εἰς τὴν ἀλυτόην ἄλας νὰ σὲ φορτώσω,

ἀνήφορα κατήφορα τοῖαι μὲν σὲ ξηφορτώσω Κύπρ. Συνών. ἀνηφορικά, ἀντίθ. κατήφορα.

άνηφόρα ἡ, Εῦβ. (Αύλωνάρ. Οξύλιθ. κ. ἀ.) Κύθηρ. Πελοπν. (Λακων. Μάν.) ἀνηφούρα Κωνπλ. ἡηφόρα Κύθηρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀ νηφόρα κατὰ τύπον μεγεθυντικόν.

‘Οδὸς ἄγουσα πρὸς τὰ ἄνω, ὁδὸς ἀνωφέρής, ἀνωφέρεια ἐνθ' ἀν.: Εἶναι μὲν ἀνηφόρα! Κύθηρ. || Φρ. Αὐτὸς πῆρε τὴν ἀνηφόρα (ἥρχισε νὰ πλουτῆ) Λακων. Συνών. ἀναβάλλοντα 2, ἀναβολάρις 1, ἀναβόλασμα 1, ἀναβόλεμα 1, *ἀναβουνιά, ἀνεβατὸ (ἰδ. ἀνεβατὸς Β 5), ἀνηφόρι, ἀνηφοριά, ἀνηφορος, ἀντίθ. κατηφόρα, κατηφόρι, κατηφορικά, κατηφορος, χῦμα, χύτης.

άνηφοράκι τό, κοιν.

‘Υποκορ. τοῦ οὐσ. ἀ νηφοράκι διὰ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -άκι.

Μικρὸς ἀνωφερικὸς δρόμος: Ἀνέβηκα - πῆρα ἔνα ἀνηφοράκι κοιν. || Ἀσμ.

Θέλω νὰ πάρω ἀνηφορο, νὰ πάρω ἀνηφοράκι

“Ηπ.

Τώρα τὸ βραδὺ βραδάκι, | παιρνω ἔν' ἀνηφοράκι Κάρυστ. Συνών. ἀνηφοράκιος, ἀνηφοράδακι, *ἀνηφορόποντλλο, ἀντίθ. κατηφοράκι. ‘Η λ. καὶ ώς τοπων. Πελοπν.

άνηφοράκος ὁ, σύνηθ.

‘Υποκορ. τοῦ οὐσ. ἀ νηφοράκος διὰ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -άκος.

*Ἀνηφοράκι, ὁ ίδ.: Ἀσμ.

‘Σὰν πῆρα ναν ἀνηφορο κ' ἔναν ἀνηφοράκο νὰ βρῶ κλαράκι φουντωτὸ καὶ φιζιμαὶ λιθάρι Πελοπν. (Σουδεν.) ‘Η λ. καὶ ώς τοπων. Πελοπν. (Βιδιάκ.)

‘Αντίθ. κατηφοράκος.

άνηφορεύω Λεξ. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀ νηφορεύω.

